

ת"פ 16640/02/13 - מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה נגד ארושה תברואה ונקיון בע"מ, עבד אל גואד עבד אל קאדר, מוהאנד מסארווה - עניינו הסתיים

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 16640-02-13 מדינת ישראל נ' ארושה תברואה ונקיון בע"מ ואח'
לפני כבוד השופט אביב שרון

מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה

ע"י ב"כ עו"ד אמיר ברק

נגד

1. ארושה תברואה ונקיון בע"מ

2. עבד אל גואד עבד אל קאדר

ע"י ב"כ עו"ד אריה בדנר ושלמה בר-עוז

3. מוהאנד מסארווה - עניינו הסתיים

החלטה (נאשמים 1 ו-2)

האם הנאשמים עמדו בתנאי הסדר הטיעון מיום 2.2.15 (והבהרה לו מיום 10.3.15) ועל כן המאשימה כבולה בהסדר ועליה לעמוד מאחורי העונשים המוסכמים עליהם סיכמה עם הנאשמים והמפורטים בעמ' 40-41 לפר'; או שמא לא עמדו הנאשמים בתנאי ההסדר ועל כן המאשימה אינה כבולה בו והטיעון לעונש בענין הקנסות שיש להטיל על הנאשמים יהא "פתוח"? זו השאלה העומדת להכרעה בהחלטה זו.

כנגד הנאשמים (ונאשם 3 שעניינו הסתיים) הוגש כתב אישום מתוקן המייחס להם עבירות בניגוד לחוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984. כתב האישום המתוקן הוגש במסגרת הסדר טיעון, והנאשמים הודו בו, וזאת לאחר שנשמע עד תביעה אחד (מתוך 51 עדים), ואלה עיקריו:

הנאשמת היא חברה שהתאגדה בשנת 2008 ועוסקת בפינוי וטיפול בפסולת ביתית ופסולת גזם. הנאשם הוא מנהל רשום ובעל שליטה בנאשמת.

הנאשמת החזיקה במגרש בעיר טייבה, הידוע כגוש 7843 חלקות 21-22. במגרש זה הפעילה הנאשמת מחודש נובמבר 2010 עד חודש דצמבר 2011 תחנת מעבר לפסולת גזם, המשתרעת על שטח של כ-7 דונם (להלן - **תחנת המעבר**).

ביום 26.7.11 ניתן לנאשמת רשיון עסק למשך שנה להפעלת תחנת מעבר לפסולת גזם בחלקה 21 הכפוף, בין היתר, לתנאים הבאים: שטח העסק יגודר גידור היקפי באופן שימנע פיזור של הפסולת אל מחוץ לשטח העסק וכן כניסת אנשים בלתי מורשים לשטח העסק; בשער הכניסה יוצב שלט בולט לעין ובו יפורטו פרטי העסק ומספר טלפון להשגה; הפסולת תמוין לפסולת ברת מחזור ושאינה ברת מחזור לעסק. פסולת שאינה ברת מחזור תפונה מהר ככל האפשר לאתר מורשה; כל הפסולת המיוצרת בעסק או הנותרת בסיום הליך המחזור תפונה לאתר מוסדר.

בנוסף, בתקופה שבין 27.9.11 ועד 15.12.11 הפעילה הנאשמת במגרש הנמצא ברשות הרבים במרחק של כ-130 מטרים מתחנת המעבר, בגוש 7843 חלקות 23-24, הידוע כ"מחצבת פוייר" ומשתרע על שטח של כ-8-10 דונם, אתר פיראטי לסילוק פסולת (להלן - **האתר הפיראטי**).

הנאשמת נהגה לקלוט בתחנת המעבר משאיות רבות שהובילו אליה פסולת גזם, ולאחר מכן פונתה הפסולת, באמצעות משאיות, לאתר הפיראטי. כמפעילה של האתר הפיראטי היתה הנאשמת חייבת בתשלום היטל הטמנה ובחובת דיווח לענין היטל הטמנה לחשב המשרד להגנת הסביבה, בהתאם לחוק שמירת הנקיון.

הנאשמת החזיקה משאית מסוג וולבו ולא היה בידיה רשיון עסק להובלת פסולת, אך לפני המועד הרלוונטי אחזה ברשיון שכזה.

כתב האישום המתוקן כולל תיאור עובדות המהוות עבירות שבוצעו על ידי הנאשמים ב-3 נושאים, כדלהלן:

העבירות הנוגעות לתחנת המעבר - מחודש נובמבר ועד ליום 26.7.11 הפעילה הנאשמת את תחנת המעבר מבלי שאחזה בידה רשיון עסק כדין. החל מיום 26.7.11 ועד ליום 29.12.11 הפעילה הנאשמת את תחנת המעבר תוך הפרת תנאי רשיון העסק, כמפורט להלן -

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום המתוקן קלטה הנאשמת בתחנת המעבר פסולת גזם. ביום 14.4.11 נצפה יעה אופני (שופל) נוסע בתחנת המעבר ומעמיס ופורק פסולת גזם באמצעות הכף. לאחר מכן, טיפס השופל על הסוללה בשטח הצמוד לתחנת המעבר והשליך את הפסולת מחוץ לשטח תחנת המעבר לרשות הרבים;

על אף דרישות לפנות לאתר את פסולת הגזם שהושלכה ברשות הרבים, שנשלחו לנאשמים, על ידי נציגי המשרד להגנת הסביבה בשתי הזדמנויות, לא פינו הנאשמים את הפסולת;

ביום 3.8.11 פרצה בשטח תחנת המעבר בעירה של פסולת גזם. להבות הבעירה עלו לגובה של מספר מטרים והעשן הכבד שהיתמר משטח התחנה גרם לזיהום אוויר ולריח בלתי סבירים. הנאשמים לא נקטו בכל האמצעים לכיבוי הבעירה ובמהלכה נמשכה העבודה כרגיל. לאחר מספר ימים נמצא שהבעירה עדיין נמשכת ונמצאו שרידי אש ועשן שנפלטו מערימות פסולת הגזם, אשר גרמו לזיהום אוויר ולריח בלתי נסבלים. לנאשמים נשלחה התראה על ידי המשרד להגנת הסביבה במסגרתה נתבקשו לנקוט בכל האמצעים לכיבוי הבעירה ומניעת מטרד הריח והזיהום. חרף זאת, יום לאחר מכן נמצא כי פסולת הגזם עדיין בוערת. חודשיים לאחר מכן, נמצא כי פסולת הגזם עדיין בוערת בתחנת המעבר וגורמת לריח בלתי סביר ולזיהום אוויר בלתי סביר;

עוד נמצא ביום 8.9.11 כי תחנת המעבר מופעלת על ידי הנאשמת ללא תשתיות מתאימות, בניגוד לתקנות רישוי עסקים ולתנאים ברשיון העסק בכך שלא הותקנה מערכת לכיבוי אש; התחנה לא תוחמה בגדר היקפית למניעת פיזור של פסולת אל מחוץ לשטחה; השטח אינו מרוצף בבטון אטום לחלחול.

העבירות הנוגעות לאתר הפיראטי - הנאשמת, בהנחיית הנאשם, באמצעות עובד מעובדיה או מי מטעמה, פינתה פסולת מתחנת המעבר אל האתר הפיראטי, פינתה והטמינה את פסולת הגזם במקום וכיסתה אותה בעפר ופסולת בנין. בתקופה הרלוונטית, במספר מועדים, השליכה הנאשמת בהנחיית הנאשם פסולת גזם רבה בשטח האתר הפיראטי. הפסולת שהושלכה באתר הפיראטי כללה גזם, גזם שרוף, גרואטות רהיטים ומזרנים, צמיגים, שקיות פלסטיק ובקבוקים, ורובה כוסתה בעפר ופסולת בנין גרוסה גולמית ושרופה, וכן פסולת גזם המעורבבת בפסולת בנין.

ביום 23.10.11 התרחשה בעירה בשטח האתר לסילוק פסולת בעטייה עלה לאוויר עשן וגרם זיהום אוויר חזק ובלתי סביר.

ביום 10.11.11 נמצא כי האתר לסילוק הפסולת מופעל ללא תשתיות מתאימות ובניגוד לתקנות למניעת מפגעים, כדלקמן - האתר אינו מתוחם ומגודר מלוא היקפו; לא הותקן שער בכניסה לאתר; לא הותקן שילוט בו פורטו שם אתר, שעות העבודה בו, שם מפעילו, מענו ומספר הטלפון שלו.

במועד הרלוונטי לא מסרה הנאשמת דיווחים ופירוט החישוב לקביעת סכום היטל ההטמנה בו חייב מפעיל אתר לסילוק פסולת כנדרש בחוק שמירה הנקיין.

העבירות הנוגעות להפרת הצווים - ביום 14.12.11 ניתן לנאשמת צו הפסקה מנהלי למשך 30 יום במסגרתו נדרשה להפסיק הפעילות בתחנת המעבר, לפעול לכיבוי הבעירה לחלוטין ולאחר מכן לפנות את פסולת הגזם ולהטמינה באתר מאושר לפסולת מעורבת. ביום 15.12.11 ניתן לנאשמים צו ניקוי אשר הורה להם לפנות עד ליום 15.1.12 את פסולת הגזם שהושלכה והוטמנה בשטח האתר לסילוק פסולת ולהשיב המצב לקדמותו עד ליום 15.4.12. ביום 15.12.11 נמצא כי הנאשמת הפרה את צו ההפסקה בכך שהמשיכה להכניס גזם לתחנת המעבר.

בהתאם לאמור לעיל, הורשעו הנאשמים על פי הודאתם, בעבירות של גרימת זיהום אוויר בלתי סביר; גרימת ריח בלתי סביר; אי נקיטת אמצעים למניעת זיהום אוויר וריח בלתי סביר מאתר לסילוק פסולת; הפעלת אתר לסילוק פסולת ללא תשתיות ודרישות הקבועות בדין; אי תשלום היטל הטמנה; אי דיווח לענין תשלום היטל הטמנה; לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים; הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא תשתיות ודרישות הקבועות בדין; ניהול תחנת מעבר ללא רשיון; ניהול אתר לסילוק פסולת ללא רשיון; והובלת פסולת ללא רשיון.

בנוסף, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של הפרת אחריות נושא משרה בנוגע לעבירות שבוצעו על ידי שני הנאשמים והמפורטות לעיל.

כאמור, ביום 2.2.15 הוצג הסדר טיעון הכולל את הפרמטרים הבאים -

- הנאשמים יהיו רשאים לטעון שהם פינו את הפסולת מתחנת המעבר אל האתר הפיראטי על מנת לכבות את

השריפה שפרצה, המדינה לא תביא ראיות לסתור, ומוסכם שהדבר נעשה בניגוד לדין ושלא ניתן לכך אישור משרד הגנת הסביבה.

- בנוגע לעבירות הקשורות לאי תשלום היטל הטמנה ואי דיווח לחשב המשרד - מוסכם שהיה והנאשמים יפנו את הפסולת עד למועד שיקבע בצו שיפוטי, המאשימה חרף ההודאה בעובדות אלה, תחזור בה מן העובדות וההרשעה הנוגעת לעובדות אלה תבוטל. היה ותפונה חלק מהפסולת, דרישת ההיטל תהיה ביחס לפסולת שנותרה באתר.
- הנאשמים יעדכנו את המשרד להגנת הסביבה לגבי האתרים, המקומות והיעדים אליהם מוצאת הפסולת, בין אם באתרי פסולת מוסדרים ובין אם לתכלית אחרת.
- היה והנאשמים יציגו רשימות להובלת פסולת שהינם חוקיים ותקינים לגבי התקופה שמיום 25.8.11 עד 15.12.11, תבוטל ההרשעה בעבירה של הובלת פסולת ללא רשיון.
- לענין העונש - הצדדים יעתרו במשותף להטיל על הנאשמים קנסות כדלקמן - על הנאשמת קנס בסך 350,000 ₪; על הנאשם קנס בסך 150,000 ₪; בנוסף, על הנאשם יוטלו 2 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות. היה וימצא לא מתאים מטעמים שאינם תלויים בו - יבצע 350 שעות של"צ. כמו כן, יוטלו על הנאשם מאסרים על תנאי וכן התחייבות להימנע מעבירה, כמפורט בהסדר.
- עד ליום 10.9.15 יפנו הנאשמים את האתר הפיראטי מכל פסולת גזם, על מרכיבי השונים, כפי שהובאה על ידי הנאשמים, כמפורט בכתב האישום המתוקן, וזאת בהתאם לתכנית שהוכנה על ידי יוסי ענבר.
- בית המשפט יהיה רשאי, בכפוף להצגת ראיות להתקדמות בביצוע תכנית הפינוי, ובהתאם לשיקול דעתו, ליתן לנאשמים ארכה לביצוע הפינוי.
- לא ישלימו הנאשמים את פינוי האתר הפיראטי עד למועד שנקבע או עד תום הארכה - יוטל על הנאשמים קנס נוסף שגובהו יהא לשיקול דעתו של בית המשפט.

למען שלמות התמונה אציין כי ביום 3.8.15 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השרות לפיה על פי חוות דעת מאת משטרת ישראל מוגדר הנאשם כ"חבר בכיר בארגון פשיעה המחזיק אמל"ח". עוד נאמר כי לנאשם סכסוכים עם עבריינים פעילים אחרים ועל כן העסקתו בעבודות שרות תהא כרוכה בסיכון חיו ובסיכון חיי חפים מפשע. על כן, ולאור דברי הנאשם לממונה על עבודות השרות לפיהם "הסיכום בביהמ"ש היה שיבצע של"צ בימים ושעות שנוחים לו", המליץ הממונה שלא לשבץ את הנאשם בעבודת שרות.

ביום 16.9.15 התקיים דיון במסגרתו נתבקשה על ידי ב"כ הנאשמים דחייה למשך 3 חודשים להשלמת פינוי הפסולת. כבר אז נתגלעו בקיעים באמון ההדדי שבין הצדדים כשב"כ המאשימה טען כי מתוך 50,000 מטרים מעוקבים של פסולת, פונתה פסולת במשקל של 5,000 טון לאתר "כ.ח", ואולם הנאשמים לא העבירו למאשימה אישורים בדבר פינוי פסולת לאתרים מורשים, כך שלא ברור לאן פונתה פסולת במשקל כ-50,000 מטרים מעוקבים. ב"כ הנאשמים הצהיר, מצידו, כי הפסולת פונתה לאתרים מורשים וכי נותר באתר רק "חומר דק", שהוא חומר לאחר ניפוי אשר אושר בתכנית לשימוש חוזר ועל כן, אינו טעון פינוי.

הדיון נדחה ב-3 חודשים על מנת ששרות המבחן יגבש תכנית של"צ עבור הנאשם וכן על מנת לעקוב אחר המשך פינוי הפסולת, המצאת קבלות על ידי ההגנה מאתרים מורשים לקליטת הפסולת המפונה והגשת דו"ח מאת נציג המשרד לאיכות הסביבה לקראת הדיון הבא שיפרט התקדמות פינוי הפסולת.

ביום 22.11.15 התקבל תסקיר שרות המבחן במסגרתו גיבש השרות תכנית של"צ בת 350 שעות עבור הנאשם.

ביום 17.1.16 התקיים דיון במעמד הצדדים וגב' נטע הניק, נציגת המשרד להגנת הסביבה. גם בדיון זה נטען ע"י ב"כ המאשימה שהנאשמים לא השכילו להציג אישורים וקבלות אודות פינוי הפסולת לאתרים מורשים. שוב התעוררה מחלוקת לענין פינויו של החומר הדק. ערכתי הפסקה בדיון על מנת לאפשר לנאשם לגשת לעסקו ולהביא את הניירת הרלוונטית. לאחר שזו הוצגה לב"כ המאשימה, הצביע האחרון על נתונים מתוך הניירת המלמדים, לגישתו, על חוסר אמינותה. ב"כ הנאשמים שב וטען כי החומר הדק אינו אמור להיות מפונה וכי בידיו כלל האישורים המוכיחים כי כל הפסולת פונתה לאתרים מורשים. הצדדים ביקשו שהות על מנת שיומצאו למאשימה האישורים האמורים ובמידת הצורך כדי לקיים פגישה בנדון.

ביום 19.7.16 התייצבו הצדדים בבית המשפט, כשב"כ המאשימה מבקש להעיד את הגב' נטע הניק, מרכזת בכירה לפסולת יבשה במחוז המרכז, על מנת להוכיח כי הנאשמים לא פינו את הפסולת לאתרים מורשים ולא עמדו בחובת הדיווח למאשימה לאילו אתרים פונתה הפסולת וכן על מנת להראות כי המשרד להגנת הסביבה מעולם לא התיר לנאשמים להשאיר את החומר הדק באתר, אף לא לשימוש חוזר; וב"כ הנאשמים ביקשו להעיד את ד"ר יוסי ענבר, אגרונום מומחה להגנת הסביבה ומי שכיהן כמנכ"ל המשרד, על מנת להראות כי החומר הדק אינו טעון פינוי וכי הנאשמים פינו את כל הפסולת באתר לאתרים מורשים. שני העדים נשמעו ונחקרו נגדית. כמו כן, הוגשו סיכומים מצד הצדדים בנוגע לשתי הסוגיות שבמחלוקת.

הגב' הניק העידה כי למשרד להגנת הסביבה הוגשה תכנית לפינוי הפסולת שהושלכה שלא כחוק במחצבת "פויר" ובמסגרתה הוצע לנפות את הפסולת על מנת להשתמש בחומר הדק כקרקע גננית. לשם כך נתבקשו הנאשמים לבצע דיגומים של הפסולת. בשנת 2014 שלחו הנאשמים דיגומים למשרד להגנת הסביבה ונאמר לנאשמים, על סמך תוצאות הדיגומים, שלא ניתן להשתמש בחומר הדק כקרקע גננית ויש צורך להעבירו לאתר הטמנה לפסולת מעורבת או למצוא פתרון חלופי. תשובה זו ניתנה לנאשמים בהסתמך על בדיקה שנערכה לפסולת הדקה שהצביעה על ערכים לא תקינים. במענה לד"ר יוסי ענבר, המומחה מטעם הנאשמים, נאמר כי לא ניתן להעביר את הפסולת הדקה לאתר ההטמנה "כח" היות והאתר הוא לפסולת יבשה בלבד (עמ' 54).

בחקירה הנגדית, גב' הניק אישרה כי אינה כימאית או מומחית באגרונומיה. עוד אישרה כי לא ביצעה דיגומים לקרקע. היא אף אינה מתמצאת בסוגי החומרים ובמשמעות המדדים. ואולם, היא התבססה על דעתם של מומחי המשרד (אמין בראנסי ואמנון מדרי) (עמ' 55). עוד השיבה כי לדו"ח הדיגום מטעם הנאשמים התייחס גם ראש אגף קרקעות מזהמות במחוז (מר יתיר אביסר) (עמ' 56). גב' הניק נשאלה אם בוצעה פניה לאתרים שאליהם נטען כי הנאשמים פינו את הפסולת וטענה כי בדיקה כזו מבוצעת כעת על ידי משרד החשב, לא הוכן דו"ח אך "יש בדיקה שמתנהלת בעניין זה במשרדו של החשב" (עמ' 57).

ד"ר יוסי ענבר העיד כי החומר הדק מקורו בניפוי הפסולת שהוטמנה באתר המדובר במקטע גודל חלקיקים שמתחת ל-10 מילימטר. החומר הכיל חומר אורגני של גזם שהתפרק וחלקו אפר של הגזם שנשרף. החומר שהה באתר מספר שנים, התפרק והפך אורגני ובעל תכונות חיוביות לצמחים. האנליזה שבוצעה לחומר על ידי מומחי הנאשמים הצביעה על כך שניתן להשתמש בחומר לפיזור כקרקע גננית, לגינון (עמ' 58). לא נמצאו בחומר הדק חומרים מזיקים או מזהמים אחרים. חומר TPH הוא חומר פחממני אורגני שמקורו בדלקים והוא מצביע על זיהום קרקע בחומרי דלק. בדיקה זו של חומר TPH אינה רלוונטית לקרקע נשוא כתב האישום, באשר לא נשפך עליה חומר דליק, אלא נדלק עליה עץ. ואולם,

היות ואין הנמצא בדיקה אחרת, ובעצה אחת עם אנשי המקצוע במשרד להגנת הסביבה, נערכה בדיקה מקיפה לקרקע. תוצאות הבדיקה הושאו להנחיות לתכנון וביצוע של סקרי קרקע מיולי 2009 של המשרד להגנת הסביבה ונמצא שאין כל חריגה בערכים. תוצאות הדיגום הועברו למשרד להגנת הסביבה ועל בסיסם טענו הנאשמים כי ניתן להשאיר את החומר באתר. לדבריו, ערכי ה-TPH עליהם התבססה הגב' הניק אינם רלוונטיים (עמ' 58).

בחקירה הנגדית הוטח בד"ר ענבר כי מה שעלה באש באתר הוא לא רק עץ וגזם, כי אם גם ניילונים ופלסטיקים (ראה הפירוט בכתב האישום המתוקן), אך הוא לא ידע מכך (עמ' 59); ד"ר ענבר טען כי הערכים המחמירים של המשרד להגנת הסביבה מדברים על 2,500 ובקרקע באתר נמצאו בין 536 ל-660; הוטח בד"ר ענבר כי הערכים אליהם התייחס בחוות דעתו מדברים, בין היתר, על "קרקע רדודה באיזור תעשייה ללא פוטנציאל זיהום מי תהום" ואילו הקרקע נשוא כתב האישום היא "איזור שיש בו מי תהום, אקוויפר ראשי בו הנזק לא ניתן לתיקון (איזור א'), **סעיף 3 לדו"ח אדמה**" - והוא הסכים לכך (עמ' 60, ש' 1-16); משנתבקש ד"ר ענבר לציין מהו ערך ה-TPH המותר לאזור נושא כתב האישום המתוקן כיום על פי הטבלה המעודכנת, השיב "כרגע אין לי את כל החוברת לפניי" ולא ידע להפנות למקור ממנו נלקח נתון של ערך ה-500 (עמ' 60); משהוצע לד"ר ענבר כי הערך נלקח מחוברת משנת 2004 הדנה בערכי סף של קרקע לשימוש "מסחר ותעשייה", השיב "יכול להיות" (עמ' 61); ד"ר ענבר נשאל מדוע, לאחר ששלח את דו"חות הבדיקה על סמך הדגימות למשרד להגנת הסביבה, לא עמד על כך שהמשרד יאשר לו בכתב שהחומר שנותר באתר פטור מפינוי. הוא אף הופנה למכתב מאת המשרד, מיום 29.12.15, לפיו על הנאשמים לפנות את החומר לאתר הטמנה מורשה. על כך השיב ד"ר ענבר "אני לא זוכר שראיתי את המכתב הזה... (עמ' 62, ש' 1), ובהמשך: "אני חוזר ואומר שאין תשובה של המשרד מבחינתי, אני הבנתי בליווי השוטף שלי באתר הבנתי שהבעיה נפתרה ואין בעיה להשאיר את החומר במקום. לא ראיתי את המכתבים האלה ולא הפנו את תשומת לבי למכתבים האלה" (עמ' 62, ש' 27). ואולם, לאחר מכן, חזר בו והשיב: "אם היא (גב' הניק) שלחה במייל יש סיכוי סביר שהם קיימים במייל. בעוונתי הרב אני לא מצליח לקרוא את כל המיילים ואם הלקוח לא מאיר את עיני שצריך להגיב אז יתכן שלא קראתי" (עמ' 63, ש' 6).

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את העדים וקראתי את המסמכים הרלוונטיים, אני קובע כי הנאשמים לא עמדו בתנאי הסדר הטיעון - לא מבחינת פינוי החומר הדק, שהוא חומר הטיעון פינוי לאתר הטמנה מורשה; ולא מבחינת חובתם לפנות את הפסולת מהאתר לאתרים מורשים ולהמציא ראיות אמינות על כך. על כן, המאשימה אינה כבולה בהסדר הטיעון ועל פי האמור בעמ' 41, ש' 2 לפרוטוקול ההסדר, הטיעון באשר לרכיב הקנסות שיוטלו על הנאשמים יהא "פתוח".

שתי נקודות מוצא לדיונו - האחת, כי הנטל להוכיח שהנאשמים עמדו בתנאי הסדר הטיעון מוטל על כתפיהם, באשר פעולותיהם בקשר להסדר ידועות להם מידיעה אישית ובידם המסמכים להוכיח זאת, והנטל המוטל עליהם כנטל הנוהג בהליך האזרחי, דהיינו "מאזן הסתברויות" (ראה והשווה, בשינויים המחוייבים, סעיף 40.י(ג) לחוק העונשין); השניה, כי למשרד להגנת הסביבה, כאחראי על תחום הגנת הסביבה ומסדיר התקנים בענין זה, הסמכות לקבוע - על פי הקריטריונים הקבועים בחוק, בתקנות ובנהלי המשרד - אם סוגי קרקעות, פסולות וחומרים המצויים בקרקעות עומדים בתנאים מסויימים לצורך סיווגם ככאלה הטעונים פינוי לאתרים מורשים, אם לאו (שאחרת, מדוע היתה צריכה להיעשות פניה מצד הנאשמים למשרד להגנת הסביבה לצורך בירור אם החומר הדק עומד בתנאים או לא).

באשר לסוגיה הראשונה, דהיינו, האם הנאשמים הוכיחו שפינו את כל הפסולת מהשטח נשוא כתב האישום המתוקן לאתרי הטמנה מורשים - לטעמי, התשובה לכך שלילית. בענין זה די להפנות למסמכים שצירף ב"כ המאשימה לסיכומיו, מסמכים שקיבל מאת הנאשמים, מהם ניתן בנקל ללמוד על חוסר התאמה בולט בין שעת היציאה מהשטח נשוא כתב האישום המתוקן לשעת הכניסה לאתר קליטת הפסולת - בחלק מהמקרים צויינה אותה שעה בדיוק ובחלק מהמקרים צויינה שעת כניסה לאתר קליטת הפסולת שהיא מוקדמת לשעת היציאה מהשטח נשוא כתב האישום; עוד קיימים הבדלים מהותיים ובלתי מוסברים בין משקל המשאיות בעת יציאתן מהשטח נשוא כתב האישום המתוקן לבין משקלן בעת קליטתן באתר ההטמנה, הבדלים שלעיתים הגיעו לאלף או אלפיים טונות במקרה הטוב, ול-23,000 טון במקרה הרע; בנוסף, בחלק מתעודות השקילה כלל לא מופיע שמה של הנאשמת (אלא מופיעים שמות אחרים כ"קשת נתבים בע"מ", "הירוק לפינוי פסולת", "לקוחות שונים-מזדמן", "ש.ח.ף שידרוג חומרים פלסטיים" וכדומה).

לאור חוסר ההתאמות בין משקלי המשאיות שיצאו את השטח נשוא כתב האישום המתוקן למשקלי המשאיות שנשקלו באתר ההטמנה; לאור חוסר ההגיון שבין זמני יציאת המשאיות וזמני קליטתן באתר ההטמנה; ולאור העובדה שחלק מהקבלות והחשבוניות אינן נושאות את שם הנאשמת - הוכח לפניי שלא כל הפסולת פונתה על ידי הנאשמים לאתרי הטמנה מורשים, בהתאם להסדר הטיעון.

באשר לסוגיה השנייה, דהיינו, האם החומר הדק טעון פינוי על ידי הנאשמים - לטעמי, התשובה לכך חיובית - ראשית, ד"ר ענבר אישר כי לא ידע שבין החומרים שנשרפו באתר נשוא כתב האישום עלו באש גם חומרים המכילים חומרי דלק, דוגמת פלסטיקים, ניילונים וכדומה. אמנם ד"ר ענבר טען כי חומרי הדלק שנפלטים מחומרים אלה זניחים ונעלמים, אך בעובדה שאישר כי שריפתם מביאה לפליטת חומרי דלק יש כדי לתמוך במסקנה שיימצאו ערכי TPH גבוהים יותר בקרקע נושא כתב האישום; שנית, ד"ר ענבר אישר כי בבדיקותיו ובדגימות הקרקע שנטל השתמש בנתוני המשרד להגנת הסביבה המתייחסים לקרקעות רדודות באיזור תעשייה ללא פוטנציאל זיהום מי תהום ואילו הקרקע נשוא כתב האישום (על פי חוות דעת אחרת מטעם הנאשמים, זו של חברת "אדמה") היא "איזור שיש בו מי תהום, אקוויפר ראשי בו הנזק לא ניתן לתיקון (איזור א') (עמ' 61 לפר')". הסתמכות על נתונים שגויים, כמפורט לעיל, מערערת את בסיס חוות הדעת; שלישית, כפי שצויין לעיל, לא יכול לקום חולק על כך שהמשרד להגנת הסביבה הוא זה שקובע אם חומרים מסויימים טעונים פינוי, אם לאו, ולהיכן יש לפנותם (שאחרת, מדוע מצאו הנאשמים לפנות למשרד להגנת הסביבה בשאילתא ובתכנית פינוי המתייחסת גם לחומר הדק). לאור זאת, תמוהה תשובתו של ד"ר ענבר לפיה לא קיבל את תשובת המשרד להגנת הסביבה הנוגעת לחוות דעתו (או שלא קרא את המיילים שיתכן והתקבלו אצלו מאת המשרד בסוגיה זו); רביעית, ד"ר ענבר עצמו מסכים כי יש לפנות את החומר הדק (שכונה בדו"ח הדיגום מטעם הנאשמים "ערימת פסולת גזם") מהשטח נשוא כתב האישום, אם כי לטענתו, ניתן לעשות בחומר שימוש חוזר; חמישית, מעיון בחליפת המכתבים שבין ד"ר ענבר לנציגי המשרד להגנת הסביבה עולה כי מלבד העובדה שעד היום לא התקבל אישור המשרד לתוכנית הניקוי והפינוי ככל שזו נוגעת לחומר הדק, אלא שהמשרד חזר ודרש הבהרות והסתייג מעמדת המומחים מטעם הנאשמים להשתמש בחומר הדק שימוש חוזר - ראה מכתב מיום 19.3.14 בסעיף 1; מכתב מיום 18.5.14 בסעיפים 1.1, 1.4; מכתב מיום 15.7.14 בסעיף 1; מכתב מיום 21.7.14 בסעיף 1 (וראה סעיף 2 הדין באתר ההטמנה אליו יש להעביר את החומר הדק); מכתב מיום 23.10.14 בסעיף 2 (וראה בסעיף 3 תשובתו השלילית של המשרד לבקשת ד"ר ענבר במייל להשאר את החומר המנופה במקום); מכתב מיום 3.11.14 לפיו בקשתו של ד"ר ענבר בדוא"ל להעביר החומר המנופה להטמנה באתר "כ"ח" נדחתה על ידי המשרד; מכתב מיום 14.1.15 - כנ"ל; מכתב מיום 29.12.15 - שוב הובהר לנאשם כי יש לפנות את החומר הדק שבאתר לאתרים מורשים (בניגוד לטענתו, באותו מעמד, כי בידו אישור מטעם המשרד להותרת החומר באתר); וכן, מכתב מיום 19.7.16.

לאור האמור לעיל, אני קובע כי הנאשמים לא עמדו בתנאי הסדר הטיעון - דהיינו, לא הוכיחו כי פינו את כל הפסולת לאתרים מורשים; ולא פינו את החומר הדק, בניגוד לעמדת המשרד להגנת הסביבה, שאת אישורו מראש ביקשו. על כן, המאשימה אינה כבולה להסכמות אליהן הגיעה עם הנאשמים בכל הנוגע לרכיב הקנס שבהסדר הטיעון והטיעון בענין גובה הקנסות שיוטלו על הנאשמים יהא "פתוח".

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ו, 25 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים.